

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint

TELEFON 14 SZ.

Főszerkesztő
ZSUPANSZKY LYUBOMIR

KISS GYULA

Főmunkatársak

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK

BERCSÉNYI JÓZSEF

Megjelen vasárnap

Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K

A céllövészettről.

A hadi fegyverekkel való céllövősport a legfiatalabb magyar sportok egyike. Még tíz éve sincs annak, hogy eldőrdült az első lövés a pestszentlőrinci lövőtérsegen, az első Szemere-dijért és ezzel megszületett a hadi fegyverekkel való céllövősport Magyarországon.

Az új sport rövid idő alatt szinte hihetetlen fejlődésnek indult. Miután azonban a magyar faj Isten adta tehetségét ebben a sportágban is érvényre juttatta, a külföld jól begyakorolt művészeivel szemben, more patrie, hamarosan elkövetkezett az elernyedés korszaka.

Ma már ott vagyunk, hogy e honvédelmi nézőpontból oly rendkívül nagyjelentőségű sportágban Magyarországon nemzetközi jellegű versenyekről egyáltalában nem, országos vetélkedésekről pedig csak ritkán hallunk.

Joggal érdeklődhetünk aziránt, mi ennek a tulajdonképeni oka?

A legnagyobb baj mindenestre az, hogy a magyar céllövősport kezdeményezője hiába mutatott rá, annak honvédelmi fontosságára, szava a pusztába kiáltott.

A magyar arisztokraták és nagybirtokosok ugyanis elfelejtették követni a nemes példát. És elmaradt az egyes birtokokra tervezett és sportszerűen berendezett lövőházak felépítése, amelyek pedig elsősorban lettek volna hivatva a hadifegyverekkel való céllövősport szeretetét — angol mintára — a nép legszélesebb rétegeibe ország-szerte beoltani.

Velük együtt maradtak el azután, a kellőleg nem is értékelhető jelentőséggel bíró országos és helyi jellegű versengések is.

Manapság ott tartunk tehát, hogy a Budapesti Egyetemi Atletikai Klub és a Pestszentlőrinci Lövész Egyesület modern értelemben rendezett szokásos versenyein kívül Magyarországon hadi fegyverekkel való vetélkedés alig van. Ezek közül is a Beak őszi versenyé zárt verseny, mert egyik versenyszámában csak főiskolai hallgatók, a másik versenyszámában pedig csak juniorok vehetnek részt. Tavasszal ugyan már a Magyar Jogász Sportegylet céllövőszakosztálya is vállalkozott nagyobb-szabású céllövő ünnepségek rendezésére, de mindez, még mindig kevés. Hol vagyunk még a National Rifle Association által acéllövő sportok különféle ágazataiban elért sikerektől?

Egyik legrégebb lövészegyesületünk lövőtérsege (óbudai) zárt fekvésénél fogva harcászati lövészetre még nem is alkalmas. Az ország többi részében a pestszentlőrincihez megfelelően berendezett polgári céllövőtérsegek egyáltalán nincs. Fehér holló számba megy, ha valamelyik vidéki városban céllövőversenyeket tartanak. Pedig ezeket a versenyeket még a sportszerű rendezés dicsérete sem illeti meg.

Legtöbb helyt még most is a pénzügyi szempontból indokolt „lövésbárca váltási rendszer“ divik. Ez alatt pedig az értendő, hogy addig javíthatom a már leadott lövéseim eredményét, újabb lövéssorozat leadásával, ahányszor van hozzá zsebemben elég nevezési díjam, vagyis ezüstöm és aranyom.

Lehet tehát ez a rendszer jó jövedelem forrás, vagy szolgálhatja azt a célt, hogy a versenyrendező egyesületeknek a díjak mennél kevesebb költségbe kerüljenek, egyszóval mondhatóan a pénzügyi szempontból jónak, szükségesnek, sőt mellőzhetetlennek is, de erkölcsi alapja nincs és szinte többet árt eklatáns sportszerűtlenségével a céllövősportnak, mint használ.

A szigorú sportszerűség megóvása és terjesztése körül mindenestre nagy szolgálatot tehetnének a hazai céllövősportnak az atletikai klubok, ha programjukba vennék a hadi fegyverekkel való vetélkedéseket is és a náluk meghonosodott komoly sport-szellemet átültetnék a céllövősportba. De országos propagandára volna szükség emellett még abban az irányban is, hogy egyelőre legalább minden megye székhelyén alakítsanak speciális céllövő sportklub, amely a megye területén lakók részére állandóan rendezne helyi jellegű mérkőzéseket és egyúttal a megyék közötti csapatversenyek létesítését is lehetővé tenné!

Egyszóval sportszerűen kellene szervezni ország-szerte a céllövősportot!

Franciaországban 2000 lövészegyesületet támogat a kormány, amelyekben 300.000 tag működik. Minálunk az újjainkon lehetne elszámolnunk a tényleges működésben levő céllövő-klubokat.

Dicsérendő bár, hogy a honvédelmi kormány mindenütt hathatósan elősegíti az iskolai, főiskolai céllövőkursusokat és ténylegesen áldoz az ifjúság által önként kérelmezett katonás nevelés érdekében. Ez azonban nem elég.

Céllövő egyesületek alakításának megkönnyítése és intenzív működésük

biztosítása főként az által érhető el, ha az állami támogatás lehetővé teszi, hogy a klubok céllövői előállítási vagy még annál is olcsóbb árban beszerezhető haditöltényekkel gyakorolhatják magukat a lövészetben.

A fejlődés ugyszólván tisztán gazdasági kérdés. Így volna csak elérhető, hogy a megyék és városok közötti, esetleg zászlóért vagy más örökös vándordijért megvívandó küzdelmek hamarosan népszerűvé tennék az ország minden részében a hadifegyverekkel való céllövősportot és az országos jellegű versenyekre a megyék által küldött legjobbak egyéni és csapatküzdelme az érdeklődést állandóan felszinen tartaná.

Az ekként fokozatosan előálló fejlődés által válhatnék lehetővé, hogy a nemzetek szokásos egyéni és csapatküzdelmében Magyarország is elfoglalhatná azt a helyet, amely őt egyéb szokásokban elért sikerei révén joggal megilleti, de amely helyet biztosítani egyúttal hazafias kötelességünk is.

HIREK

Értesítetnek a kulai háztulajdonosok hogy az új házszám-táblák most már hiánytalanul megérkeztek és azok kiosztása f. hó 8-án veszi kezdetét. Egy tábla ára felszegezési költséggel együtt 70 fillér. Felkértenek a háztulajdonosok, hogy a kiosztás és felszegezésnél megjelenő községi esküdtnek a tábla árát kifizetni szíveskedjenek.

Kinevezés. A hivatalos lap közli, hogy a király a pénzügyminister előterjesztésére Fodor Mihály királyi tanácsosi címmel és a VI. fizetési osztály jellegével felruházott zombori pénzügyigazgatót a VI. fizetési osztályba kinevezte.

Cím- és jellegadóományozás. A király, mint a hivatalos lapban olvassuk, a pénzügyminister előterjesztésére Koszterszitz József p. ü. titkárnak a pénzügyi tanácsosi címet és jelleget díjmentesen adományozta.

A Torzsai Diákegyesület f. hó 13-án a Burger-vendéglőben tánccal egybekötött műkedvelő előadást rendez. Belépődíj személyenként 1.20 K, családonként 3 K. — Kezdeté este 8 órakor. A tiszta jövedelem negyedrésze a tudósanatorium javára fordítatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapban nyugtáztatnak.

Meghívó. Van szerencsénk t. urat és k. hozzátartozóit f. hó 13-án a Hungariában tartandó délutáni és esteli tanfolyam befejezésül zárvizsga estélylyel egybekötött táncmulatságra tisztelettel meghívni. Katz táncitanár és a növendékek kebeléből alakult 50-tagú rendezőség. A vizsga kezdeté este 8 órakor, vége 10 órakor. Utána általános tánc kiviradtig. Belépődíj személyenként 1 K.

Vármegyénk alispánja a jegyzők árva házáért. Vármegyénk alispánja megleghangú rendeletet küldött a megyebeli községek előjáróihoz. Fölvívja őket az Erzsébet-árvaházra mely elárvult jegyzők gyermekeinek lenne nevelőháza s melynek létesítése érdekében a belügyminister ajánló rendeletet adott ki, hogy a községek mint erkölcsi testületek vásároljanak az Erzsébet-árvaház most kibocsájtott sorsjegyeiből. Alispánunk közli a belügyminister szép ajánlását, a célt, azt, hogy a községi jegyzők megérdemlik fontos nemzeti munkájukért a társadalom odaadó támogatását. Alispánunk szép rendeletén tehát ez a dolog nem igen mulik; ám annál inkább a községi jegyzők urak fáradozásán. Az ő kári érdekeikről van szó. Kérjük karolják is föl! És hogy fölkarolják, kiténik a jegyzők hivatalos lapja, a Községi Közlöny közléseiből. Ebben állandóan közlik azoknak a huzgó jegyzőknek nevét, akik legalább száz sorsjegyet helyeznek el a jótékony cél sikerére. Óhajtható, hogy a lelkes munkában a mi megyénk jegyzői járjanak elől. Ezt várja rendeletében alispánunk is.

Kulai fiu győzelme. A budapesti Egyetértés Sport Club, melynek tagjai jobbára vendéglők, szállók stb. személyzetéből kerülnek ki, múlt hó 25-én Tátraszélplakon atletikai versenyt rendezett a fürdővendégek szórakoztatására. E versenyeken ifj. Halász János, Halász János kulai Hungaria szállodás fia, egy délután nem kevesebb mint öt első díjat nyert. Ezek: 160 m. síkfutás, súlydobás, 220 m. gátfutás, magas- és távugrás. A szép sikerhez gratulálunk a törekvő ifjúnak.

A temesvári postaigazgatóság elrendelte, hogy Bács megyében, Zentafelsőhegy telepen folyó hó 11-én postai ügynökséget léptet életbe. Felügyelet tekintetében az ügynökség a zentai postahivatalhoz tartozik és összeköttetését a Szabadka—Óbecse közt naponként 3-szor közlekedő postavonaton utján kapja.

Humánus rendelet. A hadügyminister s a magyar honvédelmi minister rendeletet küldött a katonai csapatparancsnokoknak, hogy mindaddig, míg az óriási hőség tart, csakis a legszükségesebb gyakorlatokat szabad megtartani.

A Bácsfeketehégyi Takarékpénztár megtartott igazgatósági ülésén ügyész dr. Mannheim Manó bácsopoljai ügyvédet, pénztárosává Földi Lajos F., könyvelőjévé pedig Urbán Elemér könyvelőt választotta.

Ujvidék—Pétervárad villamos h. é. vasút. A kereskedelemügyi minister a Rt. villamos és közlekedési vállalatok számára cégnak az Ujvidék és Pétervárad között tervezett állandó Dunahíd ujvidéki közuti villamosvasúthoz csatlakozó és Pétervárad városnak egy alkalmas pontjára vezetendő szabványos nyomtávú villam üzemű vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Kiküldetés. A vallás- és közoktatásügyi minister az 1911/12 tanévre Varga Antal ujvidéki főgimn. tanárt tanulmányi utra küldte ki Angliába.

A földművelésügyi minister a bácsfeketehégyi gazdakörnek egy 100 kötetből álló könyvgyűjteményt és annak elhelyezése céljából egy könyvszekrény beszerzésére 20 Kt engedélyezett.

Óker község előjárósága szeptember 5-én d. u. 5 órakor versenytárgyalást tart egy kenderáztató kiépítésének vállalatba adására. Ajánlatok az összmunkákra teendők és szept. 5. d. u. 5 órájáig nyújtandók be; bánatpénz gyanánt 5% ugyanazon időpontig teendő le a község pénztáránál, a nyugta pedig az ajánlathoz csatolandó. A feltételek, tervek, ajánlatiminta, költségvetés az előjáróságnál megtekinthetők, illetve az ajánlati minta és költségvetés nyomtatványa ívenként 30 fillérért megszerezhető.

Kerény község előjárósága f. hó 22-én d. e. 9 órakor versenytárgyalást tart az újonnan épülő iskola épületében szükséges 6 tanterem és ovodahelyiségek berendezésének és felszerelésének biztosítására. Előirányzat 5501'34 K, bánatpénz 5%. A feltételek és költségelőirányzat a jegyzői irodában betekinthető.

A vidéki t. olvasóink a mai számmal veszik Berkovits Márk felelős szerkesztőnk által e hó 2-án a Csajági ügyben kiadott nyilatkozatot.

Bírói kinevezések és áthelyezések. A hivatalos lap közli, hogy őfelsége a király az igazságügyminister előterjesztésére dr. Nagy Béla komáromi törvényszéki jegyzőt a szabadkai járásbíróshoz albróvá, dr. Morava Károly szabadkai jegyzőt a zentai járásbíróshoz albróvá kinevezte. — Waisz Tivadar ujvidéki járásbíró a zsablyai járásbíróshoz VII. fizetési osztályba sorozott járásbíróvá nevezték ki. Steffler Lajos szabadkai törvényszéki bírót pedig saját kérelmére a csornai járásbíróshoz áthelyezték. — A pénzügyminister Tary Pál szabadkai adóhivatali gyakornokot a XI. fizetési osztályba ideigl. minőségű adóhivatali tisztté az óbecsei adóhivatalhoz helyezte át.

Zenta város levélben felkérte a Pesti Magyar Kereskedelmi bankot, hogy Zentán is létesítsen cukorgyárat. A bank válaszában kijelentette, hogy az ügygel részletesen foglalkozni.

A nagybecskereki közigazgatási tanfolyam 1911/12-iki tanévre a felvétel Nagybecskereken augusztus 26—31 napjai között történik meg.

Halálozás. Roosz Fülöp a Krammer cég szabása f. hó 4-én hirtelen elhunyt Szabadkán.

Ada községe elhatározta, hogy kiépíti az Ada—Topolyai országutat, ha a vármegye az út kiépítéséhez 12ezer K-val hozzájárul.

Állami polgári iskola Adán. Az adataik mozgalmat indítottak, hogy községükben államilag segélyezett polgári fiúiskolát állítsanak fel.

A földművelésügyi minister által most közzétett termésjelentés újabb örvendetes meglepetést hozott. Kiderül belőle, hogy a legutóbbi két hét előtt közzétett, becslések alatt maradtak a most, aratás után mutatkozó a valóságot még jobban megközelítő eredményhez, amennyiben nemcsak a buza-termésnél mutat ki a jelentés 2 millió mm. többet, de a többi gabonaméknél is javulás konstatalható. A hivatalos jelentés az ideai buza-termést 48'30 millió metermázsára becsüli, ami 2'12 millió mmázsával több a két hét előttihez képest s ugyanannyival több a tavalyi végleges eredménnyel.

Bacillusmentes pénz. Az amerikai nemzeti bank érdekes újítással lepte meg a világ pénzgyártó hatalmasságait. Oly bankkát bocsátott ki legujjabban, melyek semmiféle ragály terjesztői nem lehetnek, miután már saját anyagukban tartalmazzák a dezinficiálás szerét. Az új amerikai papírpénzek ugyanis olyan festékekkel vannak nyomva, a melynek főalkatrésze szagtalanított karbolsav. A karbolsav tudvalevőleg a legjobb dezinficiáló szerek egyike, amely a legtöbb ragály kór okozóit megöli. Az így készített bankjegyek tehát önmagukat sterilizálják. Az amerikai nemzeti bank új eljárását a világ többi állama is át fogja venni, mert kétségtelen, hogy ezáltal a nemzetközi érintkezésben történő fertőzéstérjesztésnek útját egyszerre el lehet vágni. Az osztrák magyar bank által ezután kiadandó valamennyi papírpénz az amerikai módra szintén karbolsavval lesz átítva.

A zentai áll. s. közs. főgimnáziumban a tanulók szabályszerű beiratkozása szept. 1. 2 és 4-én történik d. e. 9—12-ig. Mivel az I. oszt. párhuzamos, helybeliek és vidékiek egyaránt felvétetnek minden korlátozás nélkül. Szept. 5-én lesz a Veni Sancte, utána az iskolai év ünnepélyes megnyitása az igazgató által a tanári kar, tanulóifjúság, szülők s a szállásadók jelenlétében. Ezt követi az egyes osztályok elrendezése s a törvényolvasás az osztályfőnökök által. 6-án az előadások megkezdődnek. Ezek mindennap egyfolytában tartatnak 8—1-ig. Díjak: 6 K a nyugdíjalapra, 54 K tandíj, mely 18 K-val 3 részletben is fizethető, 1 K ifj. könyvtáridő, 1 K a kirándulási alapra. Jó magaviseletű s jeles vagy jó előmenetelű szegény tanulók a tandíj fizetés alól egészben, vagy részben fel is menthetők. Az igazgatóság.

Több község előjárósága kérdést intézett a belügyministerium illetékes ügyosztályához, hogy a járványkórházak berendezését a község saját pénztárából tartozik-e fizetni? A belügyminister közegészségügyi osztálya, hivatkozva az e tárgyban kibocsájtott ministeri rendeletre, értesítette az érdekelte községi előjáróságokat, hogy a járványkórházak költségeinek felerészét a kincstár visszatéríti a községeknek.

Iparkiállítás Zomborban. A Zombori Általános Ipartestület, a kiküldött végrehajó bizottsága által és a Magyar Védő Egyesület védnöksége mellett, évről-évre sorozatos iparkiállítást rendez s ezt, a ruházati ipar termékeinek a kiállításával kezdi meg. Minden ehhez az iparágához tartozó tárgyaknak a kiállítása f. hó 20-án d. e. 11 órakor ünnepély keretében nyílik meg és két hétig tart. Eddig mintegy 100 kiállító jelentkezett. Szabók, szűcsök, cipészek, harisnyakötők és fehérruhavarrók s. a. t. A kiállítás helyisége az általános ipartestület székházában van, Deák Ferenc körút 36. sz. a. A kiállítás naponként reggeli 8-tól esti 6 óráig díjtalanul tekinthető meg. A kiállított tárgyak közül a kitiűbbek pénzbeli adománnyal díjaztatnak vagy oklevéllel tüntettetnek ki a szakértő bíráló bizottság által. Az Általános Ipartestület, a zombori iparnak a föllendítését célozza és bizonyoságot akar tenni arról, hogy a zombori iparosok munkája versenyképes és hogy a vásárló közönség a zombori ipartermékkel megelégedhetik, nem kell azokat máshonnan beszerezni. A kiállítás végrehajó bizottsága és a Magyar Védő Egyesület felkéri a helybeli és környékbeli t. c. érdeklődő közönséget, hogy minél nagyobb számmal való látogatásra. A kiállítás tartama alatt vigalmi bizottság fogja a t. c. közönséget időnként szórakoztatni, esetekben közzeendő műsorral. Pártoljuk a hazai ipart, nemcsak szóval, hanem tettel! Vásároljunk helybeli iparosoktól és mozdítsuk elő városunk iparát! Zombor 1911 július 30. *Szemes József*, a kiállítás végrehajó bizottságának elnöke *Vértesi Károly*, a Magyar Védő Egyesület elnöke.

A budapesti m. kir. tudományegyetem belgyógyászati klinikáján végzett kísérletek alapján meg lett állapítva, hogy a természetes **Ferenc József**-keserűvíz erős hashajtó eredménye mellett nemcsak kellemetlen utóhatást nem idéz elő, hanem az étvágyat is még lényegesen megnagyobbitja. — Kapható gyógytárakban és fűszerüzletekben. A Szétküldési-Igazgatóság Budapesten.

Hirdetmény.

A Szabadka és Kelebia között közlekedő helyi vonatok forgalmának kiterjesztése Kisszállás állomásig.

A jelenleg csak Szabadka és Kelebia állomások között közlekedő 933 és 934 sz. reggeli, illetve 935 és 936 sz. esti helyi vonatok forgalma f. é. augusztus 10-től kezdve próbaképpen Kisszállás állomásig kiterjesztetik.

E módosítás folytán a reggeli vonat Szabadkáról 6:37 perc helyett már reggel 5 óra 45 perckor indul, Kisszállásra 6 óra 29 perckor érkezik, onnan vissza reggel 6 óra 45 perckor indul és Szabadkára mint jelenleg reggel 7 óra 30 perckor érkezik.

A d. u. vonat indulása Szabadkáról d. u. 5 óra 24 perckor változatlan marad. E vonat Kisszállásra este 6 óra 5 perckor érkezik, onnan este 7 óra 4 perckor indul és Szabadkára este 7:50 órakor érkezik vissza.

Igazgatóság

PONGRÁCZ A. SÁNDOR
úriszabó divatterme Kúlán

F.
„Bác
a 25
alispá
elrenc
latbar
ismer
sem k
mig a
hisszü
Bácsk
hogy a
szolga
a tand
akkor
község
nem
kérdés
íránt n
az elő
jelenté
Edd
reket
szerkes
log, h
magát,
levélbe
a rá v
és ha
a szerk
informá
közölte
Elmu
24-én
szomba
tot“ ad
Közérde
zeimhez
pestre
tegnap
Cs. B
már 14
felhívás
23-iki
tett és
cimzett
„lesipus
galmaz!
mikor m
ugyanaz
A pisz
egyetlen
bebizony
Kulán
mindenk
sok szót
ki a sza
Cs. ú
séggel,
existenci
évtizedek
én emelt
tanítósko
mogatta
Kulára h

Nyilatkozat a Csajági-ügyben.

F. évi július 16-án jelent meg a „Bácskai Közérdekben“ egy hír, mely a 250 kulai Ipartestületi tagnak az alispánhoz intézett kérvénye folytán elrendelt vizsgálattal és ezzel kapcsolatban Cs. B. volt igazgató azon beismerésével foglalkozott, hogy senki sem kaphatott tőle addig bizonyítványt, míg a tandíját ki nem fizette. Erre azt hisszük teljes joggal kérdezhetette a Bácskai Közérdek, mely azért van, hogy a közérdeket és igazságot tényleg szolgálja, — hogy hát, ha megfizették a tandíjakat, a kik bizonyítványt kaptak, akkor miért nem folyt be a pénz a községi pénztárba. A község pénze nem Csáky szalmája „Most joggal kérdezheti mindenki, a ki közpénzek iránt nem közönyös, mikor teszi meg az előljáróság az ügyészségnél a feljelentést?”

Eddig a hír. Tudvalevő, hogy a híreket senki sem írja alá, azokért a szerkesztő felelős. Az is közismert dolog, hogy ily esetben, ha találva érzi magát, vagy a szerkesztőséghez intézett levélben, vagy nyomtatvány útján is, a rá vonatkozó adatokat kifogásolja és ha lehet megcáfolja, mely esetben a szerkesztő a hirt, ha az akár téves információ, akár más okból helytelenül közöltetett, úgy rektifikálja!

Elmult 14 nap mig Cs. B. egy július 24-én keltezett, de tényleg csak 29-én szombaton széthordatott „Nyilatkozatot“ adott ki, mely már a „Bácskai Közérdek“ szétküldése után jutott kezeimhez, még pedig közvetlen Budapestre történt elutazásom előtt. (Csak tegnap érkeztem haza).

Cs. B. ur, e nyilatkozatában nem a már 14 nap előtt direkt hozzá intézett felhívásra válaszol, hanem egy július 23-iki „Bácskai Közérdekben“ közzétett és Kugler Béla jegyző urhoz címzett nyílt levél mögé bujik és onnan „lesipuskázik“, gorombáskodik és rágalmaz! „Orvtámadásról“ szaval, a mikor már 14 nap előtt a hírek közt ugyanaz a reakkelmetlen hír megjelent!

A piszkolódás hevében „elfelejtett“ egyetlen ténybeli érvet a maga igazának bebizonyítására felhozni!

Kulán mindenki ismeri Cs. urat, mindenki ismer engem. Igazán nem sok szót kell a fölött vesztegetni, hogy ki a szavahihetőbb ember!

Cs. úr engem vádol kenyéririgységgel, holott ő volt az aki engem, existenciámat mindig irigyelte és már évtizedek előtt, dacára annak, hogy én emeltem ki pincédi nyomoruságos tanítóskodásából, konkurrenseimet támogatva és Spannagel nyomdászt Kulára hozta, lapot adtak ki, „arany-

órákat“ osztogattak stb. és a végén vállalatukba csufosan bele buktak; szegény Spannagel cservenkai takarékpénztárt is „elnyomdászta“ és a végén Amerikába vitorlázott.

Ez volt Cs. úr első „üzleti“ aktiója ellenem.

Azután „megcsinálta“ Cs. ur a kulai posztógyárat is, melyről zengzetes híreket irt a „Bácskai Közérdekben“, de ezzel üzembe tartani nem tudta. Bár ő volt a vállalat lelke és pénztárnoka is. Vagy talán épen ezért nem maradhatott fenn?

Nem akarom én ezzel az igen t. posztógyári részvényeseket megbántani, ők igazán ártatlanok az egész dologban. Csak jelezni akartam, hogy ott a hova Cs. ur lép — ott fű nem terem.

Cs. ur közben „önkéntelenül“ kilépett a „Bácskai Közérdek“ szerkesztőségéből, mert hónapokon át semmit sem tett a fizetett munkatárs.

Ez nagyon bántotta.

„Bosszúért kiált, bosszúért vágy szivem!“ mondá és egyenesen Öbecsére rohant, hogy Lévai ottani kartársamat rábírija, hogy ide fióknymodát telepítsen. Lévai ur nem ült fel neki, valamint azon urak sem, a kiket „részvénytárságba“ édesgetett.

No hát jó lesz egyelőre egy papiros boltot nyitni — ez is valami.

Hazahozatta kiskoru fiát, a ki a posztógyárban gyakornokoskodott és később egész rövid ideig volt Pesten és megnyitotta papírüzletét Csajági Bernátné név alatt. Azután tudomásra hozta, hogy ha én ellene bármit is teszek, akkor nyomdát is alapít és én a száraz kenyeret sem fogom megkeresni!

De én nem ijedtem meg a fenyegetésétől és a hitközség és község anyagi érdekeit, dacára annak, hogy ezzel saját üzleti érdekeim ellen cselekedtem, továbbra is megvédtem és az igazságot szolgáltam!

Ekkor adta ki Cs. úr az általa számtalanszor használt és gyakran bevált jelszót: „Üldöznek!“ Pláne könnyű dolga volt ez esetben, mert csak azt kellett kürtölnie hogy én mint konkurens a közdolgokban is „üldözöm.“

Maga a hitközség tiltakozott egy küldöttséggel (Fürst Adolf, Szemző Antal és dr. Strasser Miksa urak) a főszolgabírósnál Cs. úr azon vádja ellen, hogy az ő elmozdítása a hitközségi jegyzőségtől „bosszú“ műve lenne.

Ekkor sült ki, hogy Cs. úr *hamis jegyzőkönyvi kivonatot* terjesztett a

főszolgabíró úr elé és miután a hiteles másolat az eredeti jegyzőkönyvvel összehasonlított és ugyanakkor megállapított, hogy nemcsak a felhasználó kivonat van hamisan kiírva, de az eredeti hitközségi jegyzőkönyvben még az „ideiglenes“ szó is ki van vakarva — t. i. hogy Cs. úr *ideiglenesen* lett 1 évre mint tanító megválasztva — ellenben, a hamis jegyzőkönyvben mint „rendes“ tanítóul megválasztott szerepel. — Erre a jegyzőkönyvre majd később még visszatérek.

A hitközségi elnök úr a hitközség *egyhangu* határozata folytán megfeleltette a főbíró úr abbeli határozatát, melyet a hamisított jzökönyv alapján hozott — hogy Cs. úr a jegyzőségben meghagyandó — és e felelkezésből közöljük a következő sorokat: „Légből kapott és mivel sem indokolt állítás, hogy Csajági Bernát elbocsátása személyes bosszú műve; ezen insinuatió ellen tiltakoznunk kell! Csajági Bernátot a hitközs. képviselőtestülete **9 szóval 3 ellen** mentette fel a jegyzői teendők végzése alól, a szeptember 4-én megtartott képviselőtestületi gyűlés pedig *egyhangulag* megbízta a hitközség elnökségét, a tek. főszolgabíró úr (2326/1910) határozatának megfeleltetésére.

Ezek után azt a kérelmet terjesztem a tekintetes **Közigazgatási Bizottsághoz**, hova jelen felelkezésem felterjesztését kérem:

Méltóztassék a kulai járás főszolgabírájának 2326/1910 számú határozatát megváltoztatni és kimondani, hogy a kulai izr. hitközség *nem köteles* Csajági Bernát kulai lakost jegyzőül alkalmazni és neki fizetést adni. Tisztelettel Fürst L. Gyula hitk. elnök.

Itt megemlítem, hogy ez az akta még ma sincs elintézve.

Csajági úrnak mindig az volt a vesszőparipája, ha a hullámok a feje felett összeecsapni készültek, hogy őt „üldözik.“

Alig van Kulán már ép-kéz-láb ember, aki őt valamikor, valamely okból nem „üldözte“ volna.

A hibát sohasem magában kereste és még kevésbé akarta megtalálni . .

„Hatalmasan üldözte“ őt 1905/1906 évben Löwy Adolf úr akkori hitközs. elnök, aki igen súlyos és Cs. úrra igen kompromittáló adatokat bocsátott az iskolaszék rendelkezésére, az izr. népiskolai beiratási és tandíjak körüli ki-terjedt „manipuláció“ ügyében.

Összeült ekkor az iskolaszék és zárt ajtó mögött maga elé rendelte a vádlott tanítót, Cs. urat.

A tárgyalásról szóló *eredeti* jegyzőkönyvek mind a kezembe jutottak, de csak a *mult évben*, amikor Cs. úr jegyzőkönyvhamisítása is kiderült.

Ezen gyűlésekről három jegyzőkönyv van a kezemben. Az utolsó jegyzőkönyvet, melyben Cs. ur mentéseit tárgyalták ime leközlöm:

Jegyzőkönyv

felvétel 1906 január 23-án a kulai izr. hitközség iskolaszékének üléséről.

Jelen vannak: dr. Récsei Ede elnök, Fürst L. Gyula, dr. Holländer Dávid, dr. König Soma és Pollák Jakab isksz. tagok.

Elnök előadja, hogy az 1905 évi december 1-én megtartott iskolaszéki gyűlésen Csajági Bernát tanító ellen fölmerült panaszokra nézve meg lett hallgatva Csajági Bernát tanító, aki minden egyes pontra nézve előadta mentességét. Kéri tehát az elnök az iskolaszéket, hogy vegye tárgyalás alá a jegyzőkönyvbe foglalt mentséget.

Beható eszmecsere után az iskolaszék azon *egyhangu véleményének* ad kifejezést, hogy Csajági Bernát tanító mentességét **elfogadhatatlannak tartja** és pedig az alábbi indokok alapján:

1) Nem képezhet mentséget Csajági Bernát tanító azon kijelentése, hogy Lenc Lőrinc gyermeke magántanuló volt, mert előadja, hogy a rendes előadások alatt is néha jelen volt, még kevésbé mentse, hogy nem emlékszik, hogy 36 Kt tandíj fejében fizetett.

2) Mack Jakab gyermekének az iskolából való elmaradására sem tudott kielégítő mentséget fölhozni.

3) Schmidt Adám felvételi díjára nézve nem tud fölvilágosítást adni; a magántanulói fölfogás itt épen úgy nem fogadható el, mint föntebb.

4) Fürstner István 2 K 30 fillér fölvételi díja iránt nem tud fölvilágosítást adni.

5) Katona István és Ferenc 1904/5 évi felvételi díját állítólag elengedte a tanító, amihez joga nem lehetett. Katona Borbálára nézve tett azon kijelentése, hogy magántanuló volt és csak írni, olvasni és számolni tanult, mentse el nem fogadható.

6) Ép így nem fogadható el mentse el azon kijelentése, hogy az 1905/6 iskolaévben Katona András két gyermeke magántanuló, mert elismeri tanító, hogy ezek a rendes iskolai órákban jelen voltak a számtan és olvasásnál; elismeri tanító, hogy ezen gyermekekért fölvevett 30 vagy 60 Kt.

7. Nem fogadható el mentse el Horváth Péter tandíj kivetésénél a tandíj számjegyeinek aláírás után történt kijavítására tett azon megjegyzése a tanítónak, hogy iráshibán alapszik, mert módjában lett volt ezt az

elnök beleegyezésének kikérése után is eszközölni.

8. Nem fogadható el mentse el Szukola József Mátyásra vonatkozólag hogy az 1904. évben csak magántanuló volt, mert tanító elismeri, hogy néha a rendes előadásokon részt vett és hogy 3-4 hónapon át fizetett tanítónak havonta 4 koronát.

E jegyzőkönyvet dr. Holländer D. tb. járásorvos ur sajátkezűleg írta.

Erre tudomására adta az iskolaszék Cs. urnak, hogy jó lesz nyugdíjaztatását kérni, mert különben nagy baja lehet.

Erre Cs. úr a következő nálam eredetiben meglevő lemondó levelet intézte Dr. Récsei Ede ügyvéd urhoz:

Tekintetes Dr. Récsei Ede urnak, mint az izr. iskolaszék elnökének

Kulán

Tekintetes Elnök Ur!

A f. hó 25-én megtartott isksz. ülésen fölvetett azon eszméjét, hogy nem volnék-e hajlandó nyugalomba vonulni, megfontoltam és elhatároztam, hogy a jövő évben nyugdíjaztatásomat fogom kérelmezni.

Kérem kegyeskedjek ezen írásbeli nyilatkozatomat azoknak is tudomására adni, akik minden áron az én fejtetelemet követelik.

Az Isten áldása legyen mindazokon, akik tanítóskodásomnak 25-ik évfordulóját így tették nekem feledhetlenné.

Kiváló tisztelettel vagyok a Tekintetes Elnök Urnak.

Kulán, 1906 január 29.

alázatos szolgája

Csajági Bernát

A levélben *megigérte* Cs. úr, hogy **1907-ik** évben a nyugdíjaztatását fogja kérni, de nem mondott le — a szülők nagy bánatára, hanem megmaradt az **1910.** évig.

Erre a körülményre is lehetőleg visszatérek, azonban most nézzük tovább, hogy kik „üldözték“ még Cs. urat.

Főtisztelendő *Kersch Mihály* kulai plebános ur, bizonyára beszerzett információi alapján Cs. urat nem akarta többé az iparos-tanonciskola élén látni.

A főtisztelendő ur, akkor itt új ember volt és kombattáns lelkésznek mondták, könnyű volt tehát Cs. urnak a világot telekiabálni, hogy a főtisztelendő ur azért van ellene, mert ő zsidó!

Sikerült is neki néhány felügyelőbizottsági tagot ezzel beugratni és Berkovits Rezső felügyelőbizottsági tagnál könyörgött, hogy védje meg őt.

Berkovits Rezső jóhiszeműleg védte, de mert már akkor hátralékokról suttogtak az emberek, szigoruan hangsúlyozta, hogy a pénzkezelés körül a legszigorubban kell eljárni.

Cs. ur mint igazgató megbukott s talán mint tanító is megbukott volna, ha Berkovits Rezső mellette fel nem szólal.

Innen eredt talán az az ellentét is, ami később a főtisztelendő úr és B. R. közt a polgári iskola körül támadt, de amely úgy a végén lovagiasan el lett intézve — értve alatta, hogy mindkét fél elismerte álláspontja jogosságát és megbékélt.

Cs. ur aki sajtópörrel fenyegetődzik, akkor nem volt oly érzékeny, mert az iparos-tanonciskolai bukása után a szabadkai „Bácskai Napló“ irt róla és őt „**Kula szegényfoltjának**“ nevezte és ő akkor a sajtóper helyett Dr. König Soma ügyvéd ur és felügyelőbizottsági tag védő szárnyai alá menekült, aki szintén felekezeti üldözést sejtve, a következő gyűlésen ez ellen felszólt és Kersch Mihály főtisztelendő urral keményen polemizált.

Ezek a dolgok mind Csajági miatt keletkeztek és községünkben a felekezeti békének a megbortását eredményezték, amely ma hál' Istennek ismét helyreálltnak tekinthető.

De nézzük, hogy is *végződött* Cs. urnak az iparos-tanonciskolai *tanítói* állása.

Hát igazán gyászosan.

A kezemben levő jegyzőkönyvi kivonat szerint 1910. nov. 16-iki ülésében, az iparostanonciskolai felügyelőbizottság Cs. urat megrójjá, jegyzőkönyvi kivonatban figyelmezteti, a tanítási órák pontos betartására.

A mint tudjuk, nem kap egy tanító se éppen csekélységekért jökönyvi megróvást. — Ezzel az aktával vonul vissza most Csajági ur, mint iparostanonciskolai tanító.

De hát ez volna Cs. urnál a legkisebb baj.

Nagyobb bajok sülték itt ki az utolsó évben az ő igazgatói éveiből!

Az ipartestület végre megsokalta az iparosok zaklatását és végrehajtását a tanonc-díjak címén: 1911 február 26-án 10/1911 sz. a kérvénnyel fordult Kula község képviselőtestületéhez. A kérvény így kezdődik: „**Alulirt kulai ipartestületi elnökség legelőször is a saját becsületének fentartása, másodsor pedig tagjainak érdekében kényszerítve van, hogy egy kényes ügyet, mely már évek óta lidércként nyomja iparosainkat, a nyilvánosság elé és az ügy bírāja: a tekintetes községi képviselőtestület elé vigyen.**“

Ezután elmondja az ipartestületi elnökség, hogy már több mint két éve **suttyomban** végrehajtják az egyes iparosokat, akik már régen megfizették a tandíjait. A szokás az volt, hogy a tanoncok nagyrésze nem fizetett, mert nem is kérték tőle, csak amikor tanonccideje lejárt és az iskolai bizonyítványt kivette, mert a nélkül az ipartestület fel nem szabadithatta. Ezután felsorolja az eddig megállapított **k. b. 5 évvel ezelőtt befolyt** tételeket, mely a községi vagyonban, mint hátralék szerepel az iparosok rovasára.

Azután 9 tételt sorol fel, olyan tanoncoktól, a kik miután nem oly régen szabadultak fel, valószínűleg nyugtával igazolhatják a tandíj kifizetését.

Az Ipartestület 32 drb eredeti melléklet bizonyító erejével lépett ezután fel, ezek végre világosságot vetettek a „hiány“ eredetére!

Cs. úr legyűrve, 1911 ápril 29-én befizetett 581. tételszám alatt „Ábel Vendel és tsai“ címén 100 koronát a községi pénztárba.

Hogy pedig ezt tényleg Cs. úr fizette be, azt a főszolgabíróságnál elfekvő panaszjegyzőkönyvvel igazolom.

Midőn megtudtam, hogy Cs. úr titokban akar megint maradni, a főbíró úrnál személyesen panaszt emeltem, aki jegyzőkönyvet vett fel és az épen jelenlevő Barna Mátyás h. aljegyző urat ez iránt meghallgatta, aki állításaim helyességét igazolta és bizonyította, hogy az összeget tényleg Cs. úr fizette be. Egyébként ezt szóval elismerte Gussmann Izsó végrehajtó úr is Kugler Béla jegyző úr előtt m. hó 30-án.

Az Ipartestület azonban nem volt megalégedve a község lassu intézkedéseivel — az akta nem is került a képviselőtestület elé.

Ezért fordult az Alispán úrhoz.

Ami ezután történt az a „Bácskai Közérdek“ben a 250 iparosra és a közérdekre való tekintettel megiratott.

T. i. a főbíró úr vizsgálatot indított és még számos bizonyítványt vett át, amelyekért a tandíj annak idején befolyt.

Cs. úr elismerte, hogy pénz nélkül nem adott bizonyítványt és miután e dolgok most kiderültek, ő a többi „hiányt“ is hajlandó kifizetni.

Csak 187 ily ügy van még a főszolgabíróságnál, ahol „hátralékokat“ követelnek az iparosoktól, nagyobb részt pedig bizonyítványok vannak az aktákhoz csatolva, amelyek pedig csak úgy lehetnek ott, ha a tandíj annak idején ki is fizettetett.

Ezért íródott egy nyílt-levél m. hó 23-án Kugler Béla jegyző urhoz — akkor már Csajági ur le volt tárgyalva mint „Gentlemen“ — ahol azt írták neki, hogy nem oda Buda! Jegyző ur most már legyen szives Cs. ur igazgatói működésére a vizsgálatot kiterjeszteni és ez úgy volt értve, hogy állapítsák meg az ipartestületi és az iparostanonciskolai könyvekből legalább sommásan, hogy mennyi tandíjnak kellett volna befolyjni és a községi pénztárkönyvből azt, hogy tényleg mennyi folyt be. Akkor kiderül, hogy hány ezer korona a „hiány“ és szállítsák fel Cs. urat, hogy fizesse ezt ki, mert ezért anyagilag is felelős!

Talán ezért megróvást érdemel a „Bácskai Közérdek“ hogy a közérdeket Cs. ur magánérdekei fölé helyezi?

Vagy talán, ha fordítva állna a helyzet, Cs. ur felőlem dicshymnusokat zengene?!

Ha az ő kezében oly akták lettek volna ellenem, mint nekem ő ellene, amelyek egyébként a dolgok kialakulása folyamán szinte önmaguktól kerültek hozzám — úgy már régen a föld alá tett volna!

Mert talán egyik főbüne ügyészségi határozatban van megállapítva; Cs. ur maga kénytelen volt az ügyész előtt beismerni, hogy *közokiratot (jegyzőkönyvet) hamisított* és pedig azért

mert *szüksége* volt rá és ezt a hamis jegyzőkönyvet azután a hitközség ellen is felhasználta a főbíró úrnál, hogy magát a hitközségi jegyzői állásába visszahelyeztethesse!

A vádat az ügyészség azon a címen volt kénytelen elejteni, mert az ügyészség felfogása szerint 5 év elmúlt a hamisítás elkövetésétől és így a bűncselekmény már nem büntethető.

De azért a hamisítás kiderült és többé jóvá tenni nem lehet.

Cs. ur volt az, aki *már több ízben* az egész hitközséget szertelen meghasonlásba vitte; sőt azt mondhatom, hogy minden baj és zaj miatta származott!

Cs. ur tette néptelenné a régi hires izr. népiskolát, mely az egész intelligencia iskolája volt Siegl tanító idejében; végre már maguk az izr. szülők is szívesen mellőzték Cs. ur iskoláját!

Cs. úr miatt volt az első összezapás Kersch főtisztelendő úrral.

Cs. ur miatt mérgesedett el a helyzet a felekezetek közt és a társadalomban.

Csajági nélkül nem lett volna Kulán posztógyári baj.

Csajági az oka a mostani iparostanonciskolai bajoknak és a leleplezésnek is!

Hát Uram Isten, ezt érdemeltük mi kulaiak Csajági úrtól?

Szálljon magába, nyugodjék bele a helyzetbe, melyet magának teremtett és ne provokáljon újabb és újabb bajokat!

Kula, 1911 aug. 2.

Tisztelettel

Berkovits Márk

a „Bácskai Közérdek“
felelős szerkesztője

Gabona árak: Budapesten:			
Buza	—	—	10 93
Zab	—	—	8 01
Tengeri	—	—	7.50
Kulán:			
Buza	—	—	10 30
Zab	—	—	7.20
Tengeri	—	—	7.50

2201 sz. 911

KULA községétől

Árlejtési hirdetmény.

Kula község 39/kgy. 1911 számu határozatával **3 ártézi kút fúrását vette tervbe.** Felhívjuk ennél fogva mindazon vállalkozókat, kik hivatás-szerűleg foglalkoznak kútfúrással, hogy ajánlataikat **f. évi augusztus 15-én** a községi előljáráshoz címezve beküldeni szíveskedjék.

Tájékoztul megjegyeztetik, hogy Kula községe 1908 év folyamán a Ferenc József téren furatott egy 198-6 méter mélységű ártézi kutat, mely kút talajrétegei a község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ajánlatot csak is az erre a célra szolgáló és a község jegyzői irodában díjmentesen kapható úrlapra lehet tenni.

Ajánlattevők tartoznak 500 K-t vagy ilyen értékű óvadékképes értékpapírost mint bánatpénzt csatolni.

Az előljárást ajánlattevőkkel szemben semmiféle kötelezettséget nem vállal; Kula község képviselőtestülete a beérkezett ajánlatok közül fentartja azon jogot, hogy az egység vagy általában árákra való tekintet nélkül is szabadon fog választani.

Kula, 1911 július 28.

Előljárást

3295 sz. 911

Kula községétől

Versenyárgyalási hirdetmény.

Kula község hivatalos helyiségek, kórház és hordó-jelzői hivatal fűtésére, valamint községi jegyzői és római kath. plebánosi 1911/12 évre járó

failetmény

szállításának biztosítása céljából folyó évi **augusztus 15-ig** benyújtandó írásbeli ajánlatok alapján árlejtés fog tartatni.

A szállítandó fa mennyisége 50 öl, minősége száraz rothadástól ment, kizárólag I. oszt. gyertyán hasáb tűzifa.

A szállítandó fa érkezik vasuton avagy hajón, amikor előbb említett szállításhoz 7 vagon (à 100 mm.) tűzifa szállítandó, míg a hajón való szállításhoz 10-10 ölenként rakásolandó fel 50 öl tűzifa a Ferenc csatorna partján vállalkozó által és költségén, olyképen, hogy a két végén 2 meter magas gyertyán hasáb keresztirányban állítandó fel s a közte levő üres rész 2 meter magasságig gyertyán hasáb fával töltendő ki.

Szállítás határideje **1911 szeptember 15.**

Az ajánlatok Kulán értendők, akár érkezik a tűzifa vasuton akár hajón.

Bánatpénzül készpénzben vagy biztosíték-képes értékpapírokban az ajánlati végösszeg 10%-a f. évi augusztus 15-ig a községi pénztárnál teendő le.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

A szállítás odaitélése felett döntő előljárást részére fentartatik azon jog, hogy a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árákra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Kula, 1911 augusztus 4.

ELŐJÁRÁSÁG

Ifj. ÁBEL JÓZSEF KULA
ANGOLSZABÓSÁG

AZ ÚJVIDÉKI ORIENT ÁSVÁNYVIZ

lithiumtartalmu,
kristálytisza,
bakteriummentes,
üditő,
frissítő és
borital

Magyarország

legolcsóbb

ásványvize

Meghódította az
egész országot!

2-10

KULÁN

az egyedelarúsitás

Kósa György

nagykereskedőnél van

Topolyai járás főszolgabirájától
5041 sz. 911

Pályásati hirdetmény.

Topolya községben üresedésbe jött községi **irnoki** állásnak betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása előleges havi részletekben a községi pénztárból 800 K.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezűleg írt felszerelt pályázati kérvényeiket a topolyai járás főszolgabirájához f. év **augusztus 25-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Választási határnap utólag fog ki-tüzetni.

Topolya, 1911 július 30.

CSÁSZÁR főszolgabiró

Boldogasszonyfalva előljárástól
1493 sz. 1911

Árlejtési hirdetmény.

Boldogasszonyfalva község közhirrét teszi, hogy a képviselőtestületnek 99 sz. határozata alapján összes községi középületeken szükségelendő **javítási munkálatainak** biztosítására f. évi **augusztus 13-án** d. u. 3 órakor a község házában nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni. Vállalkozni szándékozók meghivatnak azzal, hogy az árlejtés megkezdése előtt az előírási összegnek megfelelőleg 10% bánatpénzt tartoznak letenni.

Írásbeli ajánlatok elfogadtatnak, utóajánlatok pedig nem.

A munkálatokra vonatkozó feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

A 83000/1907 B.M. sz. alatt kiadott közszállítási szabályrendelet intézkedései kötelezők és betartandók.

Boldogasszonyfalva, 1911 július 26.

Előljárást

FIGYELMEZTETÉS!

Société des Papiers Abadie.

Minthogy utóbbi időben a mi általánosan ismert s kedvelt szivarkahüvelyeknek, a

RIZ ABADIE (Riz Boré)-nak

különböző **utánsat**ait forgalomba hozták, felhívjuk T.C. vevőinket, szíveskedjenek az **Abadie** névre **szigoruan** ügyelni mert ezt mindenféle más hasonló nevekkel szokták pótolni. **Óvjuk vevőinket attól, hogy minőségileg keveset érő utánsatokat** vegyenek, mert ezen utánsatok ellen az összes törvényes eszközökkel fogunk harcolni.

10-52

Société des Papiers Abadie

13573 sz. 1911

Temesvári vásár hirdetés.

Az idej Temesvári Szent Jakab **országos vásár**

f. évi **augusztus 10-től** bezárólag **augusztus 14-ig** fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra augusztus hó 10-től, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve van megengedve.

Temesvárott, 1911 július 1.

A városi főkapitányságtól:
Beé Ferenc, főkapitány

RÉPATERMELŐK FIGYELMÉBE

— Szállítsuk a répát —

keskenynyomtávu gazdasági vasuton,
mert így a szállítás 80 százalékkal olcsóbb

Ily vasutakat tervez és épít, a vasuthoz szükséges fel-
építményi anyagot gyártja és szállítja a

MAGYAR BELGA FÉMIPARGYÁR R. T.
— Budapest VI. Hungária-körut 115. sz. —

KÖLTSÉGVETÉS S ÁRJEJYZÉK DÍJTALAN

3-5

Eladó birtok

Temesmegye déli részében 260 kat. hold házilag kezelt legelsőrendű szántóföld, jó gazdasági épületekkel, teljes felszereléssel vagy anélkül eladó. Érdeklődők leveleit „Bánát” jellegre a lap kiadóhivatalába kérem. Közvetítők kizárva.

2735 sz. 1911

Pályásati hirdetmény.

Zsabya községben rendszeresített műkertészi állásra *augusztus 30-iki* lejárattal pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása:

1. Havi előleges részletekben felveendő évi 1200 K.
2. Szabad lakás.
3. Az újonnan létesített 10 katasztális holdas faiskola tiszta jövedelméből 20%.

Felhívtnak az ezen állást elnyerni óhajtok, hogy szabályszerűen — kerteszetű főiskolai oklevéllel, eddigi működési, erkölcsi és nyelvismereti bizonyítvánnyal — felszerelendő kérvényeiket hozzám az adott határidőn belül annál is inkább nyujtsák be, mert az azontul érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

A szerb nyelv tudása szükséges. Zsabya, 1911 július 22.

2-3

Dr. Széchényi főszolgabíró

J. Kovács J. I. Kula
aját készítményü valamint I-rangu gyári úri, női, gyermekeipő raktár rendelésszerű cipők a legszebb kivitelben

STEIN IGNAC, KULA SZOBA ÉS CÍMFESTŐ KULA (ÁRPÁD ÚT)

2600 tkvi 1911

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Cservenkai Mezőgazdasági Nép-bank mint rt. végrehajtatónak BOGOJEVÁCS VOIN** végrehajtást szenvedő elleni 900 K tőkekötés és jár. iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék a kulai kir. járásbíróság mint tkvi hatóság területén lévő a kulai 453 sz. betétben Al 1. 2. sor. 1918 hrsz. 249 □61 belbelki szántóra és 1919 hrsz. 294 □61 udvarra s a rajta épült 400 ö.i.sz. házra az 1118 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést eirendelte és hogy ezen fennebb megjelölt ingatlan **1911 évi szeptember 9-én d.u. 3 órakor** ezen kir. bíróság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban a kikiáltás kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10 százalékát, vagyis 111 K 80 fillért készpénzben, vagy az 1881 LX tc 42 §-ban jelzet árfolyammal számított és az 1881 november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezeihez letenni, avagy az 1881 LX tc 170 §-a alapján a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Vevő köteles a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt, az általa ígért ar ugyanannyi százalékaig kiegészíteni és ha ezen kötelezettségének nyomban eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatandó részt nem vehet.

Kulán a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1911 június 14.

PETNEHÁZY kir. albiró

BISCHOF FERENC Alapítva 1894
SZABÓ ÜZLETÉBEN KULÁN
méret szerint készülnek
bel és külföldi szövetekekből
NYÁRI ÖLTÖNYÖK

388 sz. 1911

Árverési hirdetmény

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX tc 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszéknek 1904 évi 11350 sz. végzése következtében **Dr. Kurex Henrik** ügyvéd által képviselt **SINGER J.M. és LINK** javára 3000 K s jár. erejéig 1904 július 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1146 K 20 fillérre becsült következő ingóságok u.m.: butor és gazdasági eszközök nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a kulai kir. bíróság 1904 évi V 24411 sz. végzése folytán hátr. 1000 K tőkekötésének 1904 június 20-tól járó 6 százalék kamatai és költségei erejéig Ujvebáson II. József császár utca leendő megtartására **1911 évi augusztus 12-nek** d.u. 3 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX tc. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX tc. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kula 1911 aug. 2.

VIGCHERT kir. bir. vajtó

Az óriáshegységekből származó málnából befőzött

málnaszörpöt

olcsón ajánl

1-3

Löwith Likörgyára, Schatzlar (Csehország)

Mintákat ingyen és bérmentve küld

Fix fizetés

7

12

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonkint elérhető jövedelem 300-600 K. Hecht Bankház Részvénytársaság, Budapest Ferencziek tere.